

Transpositie en implementatie van de nieuwe Europese Basic Safety Standards: op handen zijnde veranderingen ten opzichte van de bestaande praktijk en de wet- en regelgeving

DR. B.C. GODTHELP, DR. P.C. GÖRTS, MR. W. HEIJNINK, DR. A.G.J. SEDEE, ING. M.H. TIJSMANS EN DRS. A.M.T.I VERMEULEN

Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming

Email: barbara.godthelp@anvs.nl, peter.gorts@anvs.nl, wessel.heijninck@anvs.nl, aad.sedee@anvs.nl, miriam.tijsmans@anvs.nl, ton.vermeulen@anvs.nl

Aanleiding

Op 5 december 2013 heeft de Raad van de Europese Unie Richtlijn 2013/59/Euratom tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling (2013/59/Euratom; *Basic Safety Standards*, BSS) [EUR14] vastgesteld. Het belangrijkste doel van deze richtlijn is het implementeren van de nieuwe internationale inzichten van de stralingsbescherming, gepubliceerd door de International Commission on Radiological Protection in publicatie ICRP-103 [ICR07], in de EU-lidstaten. Daarbij maakt de Europese Commissie van de gelegenheid gebruik om de regelgeving transparanter en eenduidiger te maken door vijf bestaande EU-richtlijnen samen te voegen. De BSS bestaat uit 109 artikelen en 19 bijlagen. De lidstaten moeten uiterlijk 6 februari 2018 de BSS-richtlijn hebben geïmplementeerd.

Analyse

De bij de richtlijn betrokken departementen en inspecties (SZW, I-SZW, I&M, ILT, VWS en IGZ) hebben met de ANVS in 2015 een implementatieplan vastgesteld. Uit de daaraan voorafgaande analyse is gebleken dat een wijziging van de Kernenergiewet niet nodig is. Er wordt een nieuw "Besluit stralingsbescherming" opgesteld. Vanwege de vele en grote veranderingen is het niet efficiënt om het vigerende Besluit stralingsbescherming (Bs) te wijzigen. De voorbereiding van de implementatie gebeurt door de relevante overheidspartijen en met betrokkenheid van belanghebbenden. Daarbij wordt rekening gehouden met de doelen van het kabinet om de regeldruk en de administratieve lasten te beperken. Daarnaast moet de gewijzigde regelgeving uitvoerbaar en handhaafbaar zijn.

Algemeen blijkt uit de analyse dat de officiële controle¹ meer is uitgewerkt dan in eerdere richtlijnen. Onder het motto 'graded approach (graduele aanpak)² blijkt dat de implementatie van de richtlijn zal leiden tot meer voorschriften voor de bedrijven en voor de

overheid. Daarbij komen de inspanningen door bedrijfsleven en overheid meer in verhouding te staan tot de stralingsrisico's. Voordeel is dat dit kan leiden tot eenduidiger regelgeving, waardoor bedrijven eenvoudiger kennis kunnen nemen van de te nemen maatregelen. De verwachting is dat dit zal leiden tot betere naleving van de voorschriften en daarmee een verbeterde toepassing van de stralingsbescherming.

Een belangrijke wijziging in de officiële controle is de introductie van het instrument 'registratie'. Dit instrument komt in de plaats van de meldingsplicht die nu voor veel medische toepassingen geldt. Om te voorkomen dat de administratieve lasten en nalevingskosten voor bedrijven en uitvoeringslasten voor de overheid stijgen of om deze stijging te beperken, is in 2014 opdracht verleend aan Berenschot om de situatie met name ten aanzien van de wijziging van het stelsel van meldingen en vergunningen in kaart te brengen.

Uit de gemaakte analyse volgt dat in de BSS wordt uitgegaan van een nieuwe benadering van stralingsbescherming. Het huidige systeem is gebaseerd op een onderscheid in processen die bewust en bedoeld plaatsvinden (handelingen en werkzaamheden) of die plaatsvinden na een onbedoelde blootstellings- of noodsituatie (interventie). Het komt er daarbij op neer dat 'handelingen' dosis toevoegen en 'interventies' gericht zijn op het vermijden van doses. De nieuwe richtlijn volgt het ICRP voorstel en onderscheidt geplande blootstellingssituaties³, bestaande blootstellingssituaties⁴ en noodsituaties⁵. De toepassing van rechtvaardiging en ALARA is aangepast aan het type blootstellingssituatie. Omdat dosislimieten niet voor alle situaties een passend instrument zijn, introduceert de richtlijn voor bestaande blootstellingssituaties en noodsituaties referentieniveaus, naast de al in geplande blootstellingssituaties gehanteerde dosisbeperkingen en diagnostische referentieniveaus. Voor geplande blootstellingssituaties betekent de graduele benadering dat voor minder risicovolle situaties een lichter regime van toepassing wordt dan voor de meer risicovolle blootstellingsituaties. Tenslotte is uit de analyse van de richtlijn gebleken dat de im-

1) "officiële controle": iedere vorm van controle of regulering van menselijke activiteiten met het oog op de handhaving van stralingsbeschermingsvoorschriften;

2) Overweging 36 van de BSS: 'De lidstaten moeten een graduele aanpak van de officiële controle kunnen toepassen. Die controle moet in verhouding staan tot de omvang en waarschijnlijkheid van blootstellingen ten gevolge van de handelingen, alsook tot het eventuele effect ervan op een vermindering van deze blootstellingen of een verbetering van de veiligheid van de installaties';

3) "geplande blootstellingssituatie": een blootstellingssituatie die voortkomt uit het geplande gebruik van een stralingsbron of uit een menselijke handeling die wijziging brengt in de verspreidingsroutes zodat zij de blootstelling of potentiële blootstelling van mens of milieu veroorzaken. Geplande blootstellingssituaties omvatten zowel normale als potentiële blootstellingen;

4) "bestaande blootstellingssituatie": een blootstellingssituatie die al bestaat op het ogenblik dat een beslissing over de controle ervan wordt genomen en die niet of niet langer dringende maatregelen vereist;

5) "noodsituatie": een ongewone situatie of gebeurtenis waarbij een stralingsbron is betrokken en die onmiddellijke maatregelen vereist om ernstige negatieve gevolgen voor de gezondheid en veiligheid van de mens, de levenskwaliteit, het eigendom of het milieu te beperken, dan wel een ernstig gevaar dat deze gevolgen kan meebrengen;

plementatie ook een aantal grote veranderingen van de bestaande praktijk en de wet- en regelgeving met zich meebrengt. Vijf onderwerpen zijn daarom in dit artikel nader uitgelicht. Deze vijf onderwerpen zijn:

1. Herziening van het stelsel van meldingen en vergunningen
2. Vaststellen referentieniveaus voor bestaande situaties
3. Noodsituaties
4. Aanpassen stelsel van stralingsbeschermingsdeskundigen
5. Introductie van voorwaardelijke vrijgave

1. Herziening van het stelsel van meldingen en vergunningen

Voor een groot aantal handelingen moet de relatief eenvoudig uitvoerbare melding worden vervangen door een goedkeuring van de overheid. Daarbij wordt aan de overheid de keuze gelaten om te kiezen voor een vergunning of het nieuw in de BSS geïntroduceerde instrument registratie. De registratie is te vergelijken met een standaardvergunning waaraan geen voorschriften worden verbonden. Het verschil met de melding onder het Besluit stralingsbescherming is dat expliciet goedkeuring door de overheid dient te worden verleend, hetgeen bij de melding niet het geval is. Inmiddels is duidelijk dat voor tandartstoestellen na 6 februari 2018 niet langer met een melding als bedoeld in het Besluit stralingsbescherming zal kunnen worden volstaan, hetgeen op het eerste oog tot een verzwaring van de administratieve lasten van de tandartsen zou kunnen leiden. Daarom is aan onderzoeksbureau Berenschot opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om de registratie als nieuwe vorm van officiële controle door de overheid efficiënt en effectief te implementeren ten aanzien van administratieve en uitvoeringslasten. Dit onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met de betrokken overheidspartijen en belanghebbenden uit de praktijk.

Beperkte toename administratieve en uitvoeringslasten

Het onderzoek laat zien dat de registratie als instrument van officiële controle zodanig kan worden vormgegeven dat de toename van de administratieve en uitvoeringslasten beperkt kan blijven. Er zijn ideeën ontwikkeld voor een *web-based* systeem waarbij op een snelle en efficiënte manier de voor de beoordeling van de aanvraag tot registratie benodigde informatie aan de overheid kan worden overlegd en van waaruit de overheid ook op een snelle manier kan reageren. Dit systeem is daardoor niet uitsluitend toepasbaar voor de aanvragen tot registratie, maar kan ook worden toegepast op de aanvragen voor vergunningen. Een dergelijk *web-based* systeem dient in de komende jaren nader te worden uitgewerkt en opgezet. Parallel aan het onderzoek van Berenschot is ook onderzocht of het juridisch mogelijk is om voor bepaalde handelingen een registratie bij wet mogelijk te maken, waardoor de administratieve en uitvoeringslasten zoveel mogelijk beperkt blijven. Vooralsnog lijkt dit haalbaar. Nader onderzoek daarnaar vindt op dit moment echter nog plaats.

Het onderzoek van Berenschot richtte zich naast het ontwikkelen van ideeën voor een efficiënte en effectieve afhandeling van de aan-

vragen tot registratie ook op de vraag voor welke handelingen de registratieplicht zou moeten gelden of waarvoor een vergunningplicht meer in de rede ligt. De richtlijn schrijft in artikel 28 voor enkele handelingen expliciet een vergunningplicht voor. Voor diverse andere handelingen biedt artikel 27 van de richtlijn Lidstaten de vrijheid om te bepalen of een registratie- of vergunningplicht een passend instrument is. Uit het onderzoek van Berenschot is naar voren gekomen dat voor de keuze of voor een handeling een registratieplicht (bij wet of via een document) of een vergunningplicht zou moeten gelden drie afwegingen van belang zijn: eisen vanuit de regelgeving, de dosisverwachting en de mogelijkheden voor standaardisering.

Voor toepassingen met een laag risico, die vaak voorkomen en waarvoor gestandaardiseerde voorschriften in wet- en regelgeving mogelijk zijn, ligt een registratieplicht in de rede, omdat aan een registratie geen aparte voorschriften mogen worden verbonden maar slechts de in wet- en regelgeving opgenomen algemene regels toepasselijk zijn. De registratie bij wet, die het meest effectief en efficiënt uit te voeren is, zou dan passend zijn voor handelingen met het laagste risico en de registratie via een document voor handelingen met een hoger risico. Voor andere handelingen ligt het daarentegen juist meer voor de hand om een vergunningplicht voor te schrijven. Hierbij kan men denken aan handelingen met zwaardere risico's dan die waarvoor een registratieplicht (bij wet of via een document) zou gelden en voor handelingen met een minder zwaar risico maar die minder vaak voorkomen en waarbij het vaststellen van standaardvoorschriften in wet- en regelgeving lastiger of niet efficiënt is en daarom meer maatwerk is gewenst. Dit past binnen de graduele aanpak die aan de richtlijn ten grondslag ligt op grond waarvan de controle in verhouding dient te staan tot de omvang en waarschijnlijkheid van blootstellingen ten gevolge van de handelingen en het eventuele effect ervan op een vermindering van deze blootstellingen.

Op dit moment vindt ook nog onderzoek plaats naar de vraag hoe bij de keuze voor een registratie- of vergunningplicht voor handelingen de afweging op grond van de eisen vanuit de regelgeving, de dosisverwachting en de mogelijkheden voor standaardisering juridisch vertaald kan worden. Vooralsnog is daaruit het beeld ontstaan dat een indeling van handelingen in klassen tot de mogelijkheden behoort. Daarbij kan een koppeling worden gemaakt van door de ondernemer te nemen maatregelen, zoals deskundigheid, diensten stralingsbescherming, noodplannen en raming doses bevolking, aan de klassen. Een voordeel van een indeling in klassen waarin toepassingen worden ingedeeld naar risico, met daaraan gekoppeld de bij de verschillende klassen passende te nemen maatregelen is dat een eenduidiger aanpak van het stelsel van officiële controle ontstaat, hetgeen in het vigerende Besluit stralingsbescherming minder duidelijk het geval is. Daarnaast komt in deze aanpak de graduele aanpak duidelijk naar voren, hetgeen past binnen de vereisten van de richtlijn en ook tegemoet komt aan tijdens de IRRS-missie⁶ in november 2014 geuite kritiek dat de graduele aanpak onvoldoende zichtbaar is in de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van stralingsbescherming.

2. Vaststellen referentieniveaus voor bestaande situaties

De overheid moet referentieniveaus vaststellen voor bestaande situaties. De referentieniveaus zijn te vergelijken met richtwaarden en moeten liggen tussen de 1 en 20 mSv per jaar. Volgens de BSS moet bij de optimalisatie van de bescherming voorrang worden gegeven aan blootstellingen boven het referentieniveau. Bij blootstellingen onder het referentieniveau moet de optimalisatie van de bescherming worden voortgezet. Met andere woorden: de hoogte van het referentieniveau bepaalt de mate van inspanning waarbij de beheersbaarheid en de kosten worden meegewogen. De hoogten van die referentieniveaus moeten nog worden vastgesteld op basis van onderzoek. Dat geldt bijvoorbeeld voor de blootstelling aan radon in huizen, werksituaties en openbare gebouwen. Voor radon moet naast het vaststellen van een referentieniveau, de activiteitsconcentratie worden gemeten. Ook moet een radon actieplan worden opgesteld voor zowel radon binnenshuis als op de werkplek en voor openbare gebouwen. Dit moet worden toegevoegd aan het nieuw op te stellen Besluit Stralingsbescherming [Min12] daar het besluit nu niet van toepassing is op blootstelling aan radon en dochternucliden, afkomstig uit de onverstoorde aardkorst of uit bouwmaterialen gebruikt in gebouwen. Bij de radonmetingen, die het RIVM heeft uitgevoerd in opdracht van de ANVS, zijn de activiteitsconcentraties in 2500 woningen gemeten, zodat daarmee invulling gegeven wordt aan de meetverplichting binnenshuis. De resultaten van de laatste radon- en thoronmeetcampagne [Sme15] laten zien dat in vrijwel alle Nederlandse woningen de jaargemiddelde concentratie van zowel radon ($15,6 \text{ Bq/m}^3$) als thoronochters ($0,64 \text{ Bq/m}^3$) laag is. Bij radon zijn er echter wel regionale verschillen, wat waarschijnlijk te maken heeft met verschillen in bodemtype, maar in vergelijking met andere Europese landen is de radonconcentratie in Nederlandse woningen laag. De meetwaardes in woningen kunnen als basis dienen voor het vaststellen van een Nederlands referentieniveau voor woningen, evenals voor het op te stellen radonactieplan. Radonmeetcampagnes op de werkplek zijn nog niet uitgevoerd. Het ministerie van SZW laat in 2016 door het RIVM onderzoek doen naar radon op de werkplek en in openbare gebouwen.

Het RIVM heeft inmiddels de overige bestaande situaties in Nederland geïnventariseerd evenals de dosisconsequenties daarvan voor de betrokkenen. Daarbij zijn geen onverwachte ernstige situaties naar voren gekomen – er zijn bijvoorbeeld geen uraniummijnbouwlocaties die gesaneerd moeten worden. De keuze moet nog worden gemaakt of er een systeem voor optimalisatie van referentieniveaus moet worden ontwikkeld of dat met maatwerk voor een enkel geval kan worden volstaan. Het ligt daarbij voor de hand om de overige bestaande situaties te vergelijken met internationale ervaringen op dit terrein om na te gaan of we in Nederland iets over het hoofd gezien hebben en de opties voor vermindering van blootstelling en de daarvoor benodigde kosten na te gaan. Ten slotte zullen geoptimaliseerde referentiewaarden moeten worden opgenomen in de regelgeving.

3. Noodsituaties

Ook voor noodsituaties moeten de lidstaten referentieniveaus vaststellen, deze moeten tussen de 20 en 100 mSv liggen. Daarbij wordt nauw aangesloten bij de internationale ontwikkelingen. Bij het gebruik van referentieniveaus is, net als bij bestaande blootstellingssituaties, optimalisatie van belang. Daarnaast moeten bedrijven noodplannen maken waarmee ze zich kunnen voorbereiden op noodsituaties. Deze noodplannen moeten de in deel B van bijlage XI van de richtlijn vermelde elementen bevatten. Belangrijke elementen zijn onder meer het opnemen van referentieniveaus, zowel voor blootstelling van de bevolking als voor de beroepsmatige blootstelling in een noodsituatie, en van strategieën voor een optimale bescherming van de bevolking. Hierbij moeten, indien mogelijk, verschillende hypothetische gebeurtenissen worden beschouwd. Een laatste belangrijk element is dat in de noodplannen standaard triggers of operationele criteria (zoals waarneembare feiten of indicatoren) moeten worden opgenomen. De verplichting om noodplannen op te stellen geldt niet alleen voor kerncentrales maar voor alle bedrijven waar een radiologische noodsituatie kan optreden. Belangrijk is ook dat er in deze noodplannen al aandacht moet zijn voor het beëindigen van de noodsituatie en de overgang van een noodsituatie naar een bestaande blootstellingsituatie met de nodige nazorg. Ook voor deze overgang dient een referentieniveau te worden vastgesteld. De noodplannen dienen regelmatig getest te worden, en er moet gebruik worden gemaakt van ervaringen die zijn opgedaan bij eerdere ongevallen. De overheid moet daar toezicht op houden. Voor de implementatie van de artikelen over noodsituaties uit de basisnormen zal een systeem voor registratie en analyse van de gevolgen van de noodsituatie en de doeltreffendheid van de genomen beschermingsmaatregelen gerealiseerd moeten worden. Ook zal de bevolking geïnformeerd moeten worden over radioactiviteit en over stralingsongevallen in het algemeen, en over handelingsperspectieven in geval van een stralingsongeval.

4. Aanpassen stelsel van stralingsbeschermingsdeskundigen

Met de richtlijn worden de functies van “stralingsbeschermingsdeskundige” (RPE) en “functionaris voor stralingsbescherming” (RPO) gedefinieerd met bijbehorende taken en verplichtingen. Vergelijking van de eisen die de BSS stelt aan de RPO en de RPE met de eisen die worden gesteld aan de toezichthoudend deskundige (TD) en de (algemeen) coördinerend deskundige ((A)CD) uit het Bs laat zien dat deze (deels) overeenkomen, zoals reeds eerder werd beschreven [Mol14] [God15]. De CD uit het Nederlandse opleidingsstelsel blijkt in hoge mate vergelijkbaar met de RPE uit de BSS en een stelsel van registratie voor de (A)CD is reeds ingevoerd. De ACD heeft naast de eisen, taken en verantwoordelijkheden van de stralingsbeschermingsdeskundige extra taken. De functionaris voor stralingsbescherming uit de basisnormen komt overeen met de toezichthoudend deskundige qua definitie, eisen, taken en verantwoordelijkheden. Wat echter ontbreekt, is de technische bekwaamheid voor de toepassing die volgens de basisnormen wordt verlangd van zowel de RPO als de RPE. Deze kennis van de toepassing werd

6) IRRS: Integrated Regulatory Review Service van de International Atomic Energy Agency (IAEA)

overigens ook al in de basisnormen uit 1996 en in de door de EU geschreven toelichting daarop vereist [CEG98]. Om hier aan te kunnen voldoen moet het Nederlandse stelsel voor stralingsdeskundigen worden aangepast. Een eerste aanzet hiertoe is het opzetten van toepassings specifieke opleidingsvarianten voor de toezicht houdend deskundige in plaats van de oude brede opleiding. De branches stellen momenteel, in samenwerking met in samenwerking met de opleiders, eindtermen op voor de toezicht houdend deskundige opleidingen nieuwe stijl. Het traject voor het aanpassen van de opleidingen voor CD is echter nog niet gestart. Het onderwerp zal begin 2016 aan de orde komen in het BSS implementatie traject. De relatie met het stralingsrisico van de toepassing zal hierin ook worden meegenomen.

In Europees verband worden momenteel zowel de eindtermen als de registratievereisten voor de RPE nader bekeken. Mogelijk heeft dat nog consequenties voor de Nederlandse situatie. Verder zal bij de implementatie van de RPE in de Nederlandse wet- en regelgeving extra aandacht worden besteed aan de naamgeving omdat zowel de ACD als de CD met de RPE overeen lijkt te komen. Aandachtspunt daarbij is dat de ACD additionele taken kan uitvoeren binnen een complex vergunning, hetgeen in het nieuwe stelsel deskundigheid behouden zou moeten blijven.

5. Introductie van voorwaardelijke vrijgave

De BSS schrijft een set generieke grenswaarden voor de vrijstelling⁷ en eventuele vrijgave⁸ van elke hoeveelheid radioactieve stoffen (in vaste vorm) voor ook wel 'universele vrijstelling/vrijgave' genoemd. Tevens bepleit de BSS het gelijk stellen van vrijstellingsgrenzen en vrijgavegrenzen, iets wat in de Nederlandse regelgeving al is doorgevoerd. Daarnaast is een set grenswaarden vastgesteld voor de vrijgave van matige hoeveelheden materiaal ook wel 'specifieke vrijgave' genoemd. Indien de gewenste vrijstelling van specifieke typen handelingen/materialen niet mogelijk is kan de lidstaat ook zelfstandig "hogere grenswaarden" vaststellen, mits de algemene criteria van de richtlijn in acht genomen worden. De huidige systematiek in het Bs en de Uitvoeringsregeling stralingsbescherming EZ (MR-EZ) [Min 13] voor wat betreft vrijstelling en vrijgave is ongeclausuleerd (met andere woorden, er zijn geen beperkingen voor de hoeveelheid materiaal en wat er met dit materiaal verder gebeurt). De thans gehanteerde grenswaarden zijn vanuit stralingshygiënisch oogpunt onvoldoende geschikt voor toepassing voor vrijgave tijdens ontmanteling, waarbij een grote hoeveelheid afval ontstaat die licht radioactief besmet is. Dit is tussen de regels door ook al aangegeven in de Nota van Toelichting bij het huidige Bs. Bovendien zijn deze grenswaarden eigenlijk bedoeld voor matige hoeveelheid (richtlijn 96/29/EURATOM) [CEG98] waardoor bij vrijgave van bulkhoeveelheden materiaal mogelijk overschrijding van algemene dosiscriteria kan plaatsvinden. Voor dit type afval zou de voorwaardelijke vrijgave mogelijk gemaakt moeten worden. Dit is mede een van de bevindingen van de IRRS missie.

Implementatie van de benadering van vrijstelling en vrijgave volgens de richtlijn betekent dat de grenswaarden in de MR-EZ zullen moeten worden aangepast, en er gekozen moet worden voor een systematiek van universele en specifieke vrijstelling en vrijgave. Uitgangspunt daarvoor is een dosiscriterium dat niet overschreden mag worden. Voor de universele vrijstelling/vrijgave betekent dit een forse aanscherping van de grenswaarden, waardoor meer radioactieve stoffen binnen het systeem van officiële controle zullen gaan vallen en er minder materialen kunnen worden vrijgegeven (dat leidt tot een toename van radioactief afval). Indien het concept specifieke vrijgave geïntroduceerd wordt, zal moeten worden geanalyseerd in hoeverre er voor sommige radionucliden een hogere grenswaarde moet komen, en onder welke voorwaarden deze dan geldt. Dit geldt voor zowel radioactieve stoffen van kunstmatige als van natuurlijke oorsprong. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheid om vrijstelling/vrijgave op basis van het algemene dosiscriterium, dus op een *case-by-case* basis, mogelijk te maken voor die bijzondere gevallen waarin grenswaarden niet gebruikt kunnen worden.

Hoe gaat het verder?

De Ministeries werken al hard aan de voorbereiding van de implementatie van deze richtlijn. In het najaar wordt de procedure gestart om het nieuwe besluit vast te stellen. Dat is een officieel traject waarin deze AMvB na zogenaamde voorhang aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Vervolgens beoordeelt de Europese Commissie de tekst en adviseert de Raad van state over de implementatie. Na verwerking van de adviezen wordt de AMvB weer voorgelegd aan de Tweede Kamer en wordt deze daarna vastgesteld door de Koning. Voor dit officiële traject start, wordt het veld nog geconsulteerd. Daartoe wordt op 22 maart 2016 een workshop georganiseerd waarvoor betrokken maatschappelijke organisaties worden uitgenodigd. Ook de NVS wordt uiteraard uitgenodigd om deelnemers af te vaardigen naar deze workshop. In deze workshop worden de grote veranderingen besproken en worden argumenten gewisseld wanneer er ruimte is om beleidskeuzen te maken. Enkele maanden later (vermoedelijk in mei) wordt het nieuwe ontwerpbesluit ter consultatie voorgelegd aan dezelfde partijen. In deze fase gaat het meer om de samenhang en duidelijkheid van het besluit dan om de beleidskeuzes. Ook dan wordt een workshop georganiseerd met de betrokken partijen. In het najaar verwachten we ook een workshop te organiseren om belangrijke veranderingen in de Ministeriële Regelingen te kunnen bespreken en later ook voor de tekst van deze regelingen.

Conclusie

De voorbereiding van de omzetting van Richtlijn 2013/59/Euratom is inmiddels in volle gang. Vanwege de veranderingen is het nodige om een nieuwe AMvB op te stellen, die in plaats komt van het huidige Besluit stralingsbescherming. De daaraan gekoppelde Ministe-

7) "vrijstellingsniveau": de door een bevoegde autoriteit of in de wetgeving vastgestelde waarde die is uitgedrukt in activiteitsconcentratie of totale activiteit waarbij of waaronder en stralingsbron niet onderworpen is aan kennisgeving of vergunning;

8) "vrijgaveniveaus": door de bevoegde autoriteit of in de nationale wetgeving vastgestelde waarden die zijn uitgedrukt in activiteitsconcentraties waarbij of waaronder materialen afkomstig van handelingen die onderworpen zijn aan kennisgeving of vergunning, van de vereisten van deze richtlijn kunnen worden vrijgegeven;

riële Regelingen zullen ook moeten worden herzien. In deze richtlijn zitten een aantal nieuwe systeemelementen, zoals registratie, blootstellingssituaties en referentieniveaus die beleidsmatige uitwerking voor de implementatie vragen. De graduele aanpak in de richtlijn maakt het mogelijk om deze ook in de wet/ en regelgeving zichtbaarder te laten terugkomen. Algemeen kan geconcludeerd worden dat deze graduele aanpak in Nederland leidt tot een intensivering van de aandacht van de overheid voor de stralingsbescherming. De overheid zet daarbij in om bij deze verandering de effecten op administratieve lasten en nalevingskosten te beperken. Het komende jaar worden belanghebbende organisaties betrokken bij de keuzen die moeten worden gemaakt.

Nederlands Tijdschrift voor Stralingsbescherming 7(1):16-20; 2016.

Trefwoorden: BSS, implementatie, Besluit stralingsbescherming, registratie, referentieniveaus, voorwaardelijke vrijgave

Referenties

[CEG98]

Commissie van de Europese Gemeenschappen. Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van Richtlijn 96/29/Euratom van de Raad van 13 mei 1996 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming van de gezondheid der bevolking en der werkers tegen aan ioniserende straling gebonden gevaren. Brussel, 23 februari 1998.

[Eur14]

Euratom. Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling. Publicatiedatum 17 januari 2014.

[God15]

Godthelp BC, Vermeulen AMTI, 'Invoering stralingsbeschermingsdeskun-

dige (RPE) en functionaris voor de stralingsbescherming (RPO) uit de Europese basisnormen in het Nederlandse stelsel', *Ned Tijdschrift voor Stralingsbescherming* 6(3):9-12; 2015.

[ICR07]

The 2007 Recommendations of the International Commission on Radiological Protection. Publication 103. Elsevier, March 2007.

[Min12]

Ministeries van EZ, VWS en SZW. Besluit van 18 december 2012, tot wijziging van het Besluit Stralingsbescherming en enkele andere besluiten in verband met de vereenvoudiging van de wettelijke regels en de vermindering van administratieve lasten voor ondernemingen die met ioniserende straling werken en het herstel van enkele wetstechnische gebreken en leemten, Stb 2013, 33.

[Min13]

Ministeries van EZ, VWS en SZW. Regeling van de minister van Economische Zaken, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 18 oktober 2013, nr. WJZ/12066857, tot vaststelling van de uitvoeringsregeling voor stralingsbescherming van de minister van Economische Zaken (Uitvoeringsregeling stralingsbescherming EZ); 2013.

[Mol14]

Molenaar TJM, Elsäcker-Degenaar IH, Godthelp BC, Vermeulen AMTI, 'Het herzien van de positie van de toezichhoudend deskundige in de revisie van de Europese basic safety standards', *Ned Tijdschrift voor Stralingsbescherming* 5(2):28-33; 2014.

[Sme15]

Smeters R, Blaauboer R, Dekkers F, van der Schaaf M, Slaper H, 'Radon en thoron in Nederlandse woningen vanaf 1930. Resultaten RIVM-meetcampagne 2013-2014'. RIVM Rapport 2015-0087, 2015.